

Majowe święta – dni, o których należy pamiętać !

Przed nami czas trzech świąt majowych: 1, 2 i 3 maja, które są szczególnie ważne w historii Polski. Będziemy je obchodzić w szczególny sposób – razem, a jednak osobno. Ale czy tak naprawdę wszyscy wiemy, dlaczego świętujemy? Warto przypomnieć sobie, skąd wzięły się święta majowe. Dlaczego je świętujemy i komu je zawdzięczamy?

1 Maja

1 Maja – to **Międzynarodowy Dzień Pracy**. Rodowód tego święta sięga XIX wieku i niestety jest naznaczony krwią i cierpieniem wielu osób. Święto zostało ustanowione w Paryżu w 1890 r. przez Kongres założycielski II Międzynarodówki (zrzeszenie partii socjalistycznych). Wybrana data była wyrazem pamięci dla strajkujących robotników z Chicago, którzy w 1886 r. protestowali przeciwko niskim płacom oraz 12-godzinemu dniowi pracy. Manifestacja została brutalnie stłumiona przez policję, w wyniku czego życie straciło wiele osób.

Pierwsze obchody tego święta odbyły się m.in. w Wielkiej Brytanii,

Niemczech Belgii i Francji. Początkowo nielegalne 1-majowe demonstracje zostały z czasem uznane w wielu krajach. W wielu przypadkach przyczyniły się do radykalizacji ruchów robotniczych.

W Polsce święto głównie kojarzone jest z poprzednim ustrojem. W czasach PRL był to bardzo uroczysty dzień, a uczestnictwo w obchodach było niemal obowiązkowe. Kierownictwo partyjne dbało o każdy szczegół uroczystości, nawet o hasła na transparentach. Dzień 1 maja w Polsce został ustanowiony Świętem Pracy i dniem wolnym od pracy w 1950 r.

2 Maja

2 maja obchodzony jest **Dzień Flagi Państwowej oraz Dzień Polonii i Polaków za granicą**. Jest to jedno z najmłodszych świąt państwowych, wprowadzone na mocy ustawy z dn. 20.11.2004 r. o godle, barwach i hymnie narodowym. Głównym założeniem tego święta jest popularyzacja wiedzy

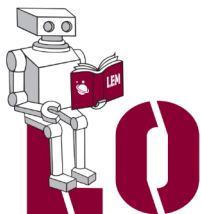
Ważne tematy:

- ◆ ŚWIĘTA MAJOWE -
DNI, O KTÓRYCH
WARTO PAMIĘTAĆ

W tym numerze:

CIĄG DALSZY - ŚWIĘTA MAJOWE	2
LEKCJE UKRAIŃSKIE- GO Z KASIA	3
JAK OBCHODZI SIĘ ŚWIĘTA W UKRA- INIE?	3-4
PRZYSŁOWIA PO- GODOWE NA MAJ	4

IM. STANISŁAWA LEMA
w Stanisławowie Pierwszym

UCHO LEMA

CIĄG DALSZY - ŚWIĘTA MAJOWE

o polskiej tożsamości i symbolach narodowych.

Warto wspomnieć, że 2 maja 1945 r. polscy żołnierze z I Dywizji Kościuszkowskiej, zdobywający Berlin, **umieścili polską flagę na Kolumnie Zwycięstwa w Tiergarten oraz na Reichstagu w Berlinie**. Natomiast w okresie Polski Ludowej był to dzień, kiedy po obchodach pierwszomajowych zdejmowano wszystkie flagi, aby nie zostały na Święto Konstytucji 3 Maja, które nie było przez komunistyczne władze uznawane.

Dziś ochronę prawną symboli państwa gwarantuje Konstytucja, a warunki jej używania określa ustawa. Pamiętajmy, aby na czas świąt majowych wywiesić flagę Polski i tym samym podkreślić naszą narodową tożsamość.

3 Maja

3 maja obchodzimy **rocznicę uchwalenia Konstytucji z 1791 r.** Była to pierwsza w Europie i druga na świecie (po amerykańskiej z 1787 r.) konstytucja uchwalona przez tzw. Sejm Wielki, zwany także Sejmem Czteroletnim. Za jej autorów uważa się króla Stanisława II Augusta Poniatowskiego, wielkiego marszałka litewskiego Ignacego Potockiego oraz ks. Hugona Kołłątaja, duchownego i filozofa. Ustawa zasadnicza zniósła liberum veto, wprowadziła trójpodział władzy, ograniczyła rolę senatu. Zniósła wolną elekcję i wprowadziła dziedziczość tronu.

Uznała chłopów za część narodu oraz zagwarantowała tolerancję religijną.

Uchwalenie Konstytucji 3 Maja uważa się za jedno z najważniejszych i przełomowych wydarzeń w historii państwa Polskiego. Mimo późniejszych rozbiorów, dokument ten pomagał kolejnym pokoleniom podtrzymać dążenia do niepodległości.

Dzień 3 Maja 1791 roku został uznany Świętem Konstytucji 3 Maja. Obchody tego święta były zakazane podczas rozbiorów, a ponownie jego obchodzenie zostało wznowione w II Rzeczypospolitej w kwietniu 1919 roku.

Święto Konstytucji 3 Maja zostało zdelegalizowane przez hitlerowców i sowietów podczas okupacji Polski w czasie II wojny światowej, a po antykomunistycznych demonstracjach w 1946 r. nie było obchodzone w Polsce, natomiast zastąpione obchodami Święta 1 Maja. W styczniu 1951r. Święto 3 Maja zostało oficjalnie zdelegalizowane przez władze komunistyczne. W roku 1981 ponownie władze świętowały uchwalenie majowej konstytucji. Do roku 1989 w tym dniu często dochodziło w Polsce do protestów i demonstracji antyrządowych i antykomunistycznych. Po zmianie ustroju, od kwietnia 1990 r. Święto Konstytucji 3 Maja należy do uroczystości obchodzonych polskich świąt.

W roku 2007 po raz pierwszy święto Konstytucji 3 Maja obchodzono na Litwie.

Źródło: <https://www.kuratorium.opole.pl/majowe-swieta-dni-o-ktorych-nalezyc-pamietac/>

Zapraszam na LEKCJĘ UKRAIŃSKIEGO Z KASIA

Dziś słownictwo związane z majowymi świętami. Miłej nauki !

Пам'ять -[pamjat'] pamięć

Країна -[krajina] państwo

День Роботи -[deń roboty] Dzień Pracy

Президент -[prezy*de*nt] prezydent

Боротьба -[borot'ba] walka

Прапор -[prapor] flaga

Свято -[swiato] święto

Польща -[pol'szczia] Polska

Біло-червоний -[bilo-czerwonyj] biało-czerwony

Україна -[ukrajina] Ukraina

Свобода -[swoboda] wolność

Конституція -[konstytucija] konstytucja

Третього травня -[tretiogo trawnia] 3 maja

Народні символи -[narodni symwoly] symbole narodowe

Jak obchodzi się Wielkanoc w Ukrainie?

W tym roku wielu Ukraińców spędziło Święta Wielkanocne w Polsce. Dlatego postanowiliśmy przygotować dla Was kilka informacji o tradycyjnych ukraińskich potrawach i zwyczajach wielkanocnych w Ukrainie.

Większość obywateli Ukrainy to wyznawcy **prawosławia** oraz **grekokatolicy**. Właśnie dlatego obchodzą święta w innym terminie niż nasi rodacy. Choć pielęgnowanymi zwyczajami i potrawami wielkanocnymi nie odbiegają bardzo od polskich tradycji, to jednak warto pamiętać o drobnych różnicach.

Kiedy obchodzi się Wielkanoc w Ukrainie?

Za różnicę w dacie świąt odpowiadają kalendarze, które stosują wyznawcy. W Polsce katolicy obrządku rzymskiego posługują się tym gregoriańskim, natomiast prawosławni i grekokatolicy - juliańskim.

W Polsce katolicy świętują Wielkanoc w pierwszą niedzielę po wiosennej pełni księżyca. W tym roku wypadła ona 17 kwietnia. Podobnie jest w Ukrainie - tam również **Wielkanoc wyznaczona jest przez pełnię księżyca**. To jednak nie jest jedyny wyznacznik daty świąt. Ukraińcy **zasiadają do uroczystości również dopiero po zakończeniu żydowskiej Paschy**, a to także ruchome święto.

W tym roku **Wielkanoc w Ukrainie obchodzono 24 kwietnia**, czyli tydzień po polskich świątach.

Jakie zwyczaje wielkanocne są w Ukrainie?

W Ukrainie Wielkanoc nazywana jest **Paschą**, Zmartwychwstaniem Chrystusowym i Zmartwychwstaniem Pańskim. Tradycje niewiele się różnią od tych przestrzeganych w Polsce. Wschodni sąsiedzi również 40 dni przed Wielką Nocą postczą i przygotowują się do świąt, zachowują wstrzeźliwość od zabawy i produktów mięsnych. Wielki Post rozpoczyna tzw. Niedziela Przebaczenia Win, która jest okazją do darowania win i wybaczenia swoim wrogom.

W Ukrainie również obchodzi się Niedzielę Palmową, ale pod nazwą **Wierzbowa Niedziela**. Nazwa wskazuje już na to, że Ukraińcy nie kupują gotowych, dekoracyjnych palemek. Raczej zrywa się tu gałązki wierzby, które rozkwitają. Dla grekokatolików to Wierzbowa Niedziela wyznacza zakończenie Wielkiego Postu. Natomiast prawosławni kończą pościć tydzień przed nią.

Niczym nie różni się natomiast **święconka** - w koszyczku także znajdziesz jajka, chleb, wędliny, chrzan, sól i oczywiście baranka. Ukraińcy również przygotowują barwne i piękne pisanki. Całą rodziną idą święcić przygotowane produkty.

Wielkanoc natomiast rozpoczyna się już o północy, pomiędzy sobotą a niedzielą. Procesja udaje się do zamkniętej cerkwi (symbolu grobu Pańskiego), a duchowny uroczyście otwiera drzwi i zaprasza wiernych do modlitwy. Dopiero po misterium mogą zasiąść

do wspólnego świętowania.

W Ukrainie, na zachodzie kraju, **obchodzi się także Śmigus Dyngus**. Po niedzielak Wielkanocy to również czas na spotkania w rodzinnym gronie. Według tradycji wręcza się w tym dniu pisanki swoim chrześniakom, odwiedza groby zmarłych i pozostawia na nich poświęcone pieczywo i pisanki.

Jakie potrawy podaje się na Wielkanoc w Ukrainie?

Wielką Niedzielę rozpoczyna się od modlitwy w gronie rodzinnym i wypicia wody święconej. Następnie wszyscy zasiadają do **wspólnego śniadania**. A to nie różni się zbyt wiele od polskiego zwyczaju zajadania się święconką. Wschodni sąsiedzi również częstują się wędlinami, jajkami i chrzaniem. Do tego jednak serwują **sałatkę zrobioną z pokrojonych mięs** (kielbasy, szynki, wędzonego boczku), do których dodaje się jajka na twardo i świeżo tarty chrzan. Często pojawiają się też sałatka Oliver, chłodziec (galareta mięsna), suszone ryby lub sało (czyli ukraińska słonina).

Dania główne, najbardziej sycące, to zdecydowanie treściwy **barszcz ukraiński**. W zupie znajduje się kapusta,

fasola, ziemniaki, podsmażane pomidory, kleks śmietany i koper. Podaje się go z pysznymi kulebiakami lub pasztecikami.

Ze **słodkich wypieków wielkanocnych** króluje przede wszystkim **paska wielkanocna**. To wysoka babka drożdżowa, którą dekoruje się lukrem i bakaliami. Choć ciasto jest słodkie, to zjada się go zarówno przy śniadaniu, do kawy, jak i nawet w trakcie obiadu. Drugim, najbardziej popularnym deserem jest kremowa, słodka i tłusta **pascha**, którą przygotowuje się z twarogu.

Źródło: <https://smaker.pl/informacje-jak-obchodzi-sie-wielkanoc-w-ukrainie> - konsultacje Kasia Demkiv

Przysłowia pogodowe na maj

- Na pierwszego maja szron obiecuje dobry plon.
- Pierwszego maja deszcz, nieurodzaju wieszcz.
- Chłodny marzec, ciepły maj, będzie zboże jako gaj.
- Gdy w maju plucha, w czerwcu posucha.
- Jeśli w maju śnieg się zdarzy, to lato dobrze wyparzy.
- Grzmot w maju sprzyja urodzaju.
- Kiedy w maju wiatr z północy, ma się u nas zimno w nocy.
- Chłodny maj, dobry urodzaj.
- Kto się w maju urodzi, dobrze mu się powodzi.
- Święta Zofija (15 maja), kłosy rozwija.
- Na świętą Zofiję (15 maja) deszcz po polach bije.

